

**ACVIC
CENTRE D'ARTS CONTEMPORÀNIES**

Sant Francesc 1, 08500 Vic · Tel +34 93 885 37 04
www.acvic.org · info@acvic.org

De dilluns a divendres de 10.00 a 13.00 h i de 17.00 a 20.00 h.
Dissabtes d'11.00 a 14.00 h i de 17.00 a 20.00 h.
Diumenges i festius d'11.00 a 14.00 h.

Inauguració dimarts 21 de juny a partir de les 16 h i a les 19:30 h.

AL PORTAL DE CASA_ i ELS CONSTRUCTORS_

És un projecte dirigit per **Jordi Canudas** impulsat per la col·laboració transversal entre **ACVic Centre d'Arts Contemporànies**, **Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic**, **Escola La Sínia** i el suport del **Pla de Barris i Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Vic**.

Visites comentades a l'exposició

AL PORTAL DE CASA_ i ELS CONSTRUCTORS_

Tots els dissabtes a les 12 h. També podeu concertar una visita amb reserva prèvia trucant a ACVic (93 885 37 04). Servei gratuït.

Activitats paral·leles

Presentació dels treballs realitzats en el transcurs del taller **AL PORTAL DE CASA_ Des del lloc, pràctica artística i context** impartit per Jordi Canudas amb els estudiants de l'Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic: Laura Batriu, Judith Bravo, Alicia Campo, Sara Costa, Lucía Ijurco, Marina López, Neus Martí, David Reche, Aina Roca, Meritxell Serrallonga i Àlex Vélez.

Sala d'exposicions de l'Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic

(Rambla Sant Domènec, 24. Vic).

Inauguració dimarts 21 de juny a les 20 h.

Del 21 de juny al 22 de juliol de 2011.



Membre de:



Col·labora



v Jordi Canudas. Els Constructors_



**ACVIC
CENTRE D'ARTS
CONTEMPORÀNIES**

Eumogràfic

Al portal de casa_ i els constructors_ Barri del Remei de Vic Jordi Canudas

21.06.2011-25.09.2011

AL PORTAL DE CASA_ i ELS CONSTRUCTORS_ sorgeix de la iniciativa d'endegar projectes en col·laboració entre diferents institucions a partir de la idea de creuar art, educació i territori. El projecte de Jordi Canudas entrellaça l'experiència i vivència en el barri (territori), la implicació de professors i alumnes de l'escola primària i de l'escola d'art (pedagogia) amb elements de projecció, representació, articulació de continguts, mirada crítica i analítica de l'entorn (art).

És possible portar a terme un projecte pedagògic i estètic alhora?

L'exposició que es presenta vol respondre de manera afirmativa i contundent; proposa un model de treball que ha estat desenvolupat per alumnes i professors de l'escola La Sínia, sota la direcció de Jordi Canudas i un nombrós grup de col·laboradors. En el transcurs d'un procés de treball, realitzat entre el febrer i el juny de 2011, els alumnes han seguit el seu habitual aprenentatge, vetllats i conduïts pels mestres però amb la particularitat que un dels projectes que unificava els diferents àmbits de coneixement s'ha estructurat a partir d'un projecte artístic. Nombroses persones -unes procedents de l'Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic, altres del Pla de Barris- s'han integrat en un equip de treball col·laboratiu, on professors, alumnes i cooperants, han compartit la construcció d'un projecte d'art basat en l'aprenentatge transversal, l'exploració del territori, l'intercanvi d'experiències amb familiars i veïns, i la representació d'elements formals que es refereixen tant a l'interior de casa com al carrer. Tot plegat amb objectius com generar una altra manera de mirar la realitat d'un barri, analitzar i entendre l'espai social i arquitectònic que el configura o sortir del barri per contrastar, valorar i explicar-ho a d'altres persones que resideixen en altres barris de la ciutat o en altres ciutats. El coneixement i contingut generat s'ha sintetitzat, formalitzat i impregna els diferents elements que configuren l'exposició.

És una pràctica artística o una pràctica educativa?

L'educador i teòric Paulo Freire va dir que l'educació no és neutra, és sempre política, i que no existeix pràctica educativa sense ètica ni estètica. Ens trobem en aquest cas amb un exemple de la possibilitat que té l'art de relacionar diversos llocs, de reconstruir històries i narratives que han estat articulades per les persones que habiten un indret específic. Una comunitat configurada per múltiples comunitats on l'element comú entre les narratives, les persones i l'espai és el barri. El barri és també el lloc des d'on l'escola ensenya a aprendre. Aquesta experiència pot ser entesa des de l'àmbit artístic i educatiu, però sobretot des d'una voluntat transversal que els relaciona.

Perquè és un projecte col·laboratiu?

Totes les persones que hi han participat formen part d'un projecte artístic i pedagògic. Han aportat material creatiu, vitalitat i vivències, han dinamitzat el sentit narratiu del projecte i han format part d'un procés d'aprenentatge tot construint el projecte. Són generadors de continguts i alhora agents transformadors i reorientadors de les instruccions plantejades per Jordi Canudas que, com a director del projecte, assumeix la responsabilitat de donar sentit conceptual a tot plegat, de gestionar correctament els temps en les diferents fases del procés i de mantenir viu l'entusiasme entre tots els implicats en el projecte. Un treball eminentment pedagògic, analític, relacional, ètic, polític i estètic. De fet, l'element estètic és fruit de la suma de la resta de components. En aquest cas ens interessa destacar la possibilitat de generar un treball artístic en un context col·laboratiu, i en el que cap de les parts ha renunciat al rol que assumeix. El projecte s'ha vist potenciat per la capacitat creativa i d'aprenentatge que s'ha generat en el procés. En el procés i el treball s'ha adequat a la metodologia que la mateixa escola ja practica, un mètode que incorpora projectes transversals per treballar l'assoliment de les competències, incentivar l'actitud activa en l'aprenentatge i potenciar el coneixement de l'entorn en el qual habiten.

L'exposició és una part més de l'esmentat procés i es planteja com una instal·lació interactiva que podrà reconstruir-se en diferents moments.

Ramon Parramon

Jordi Canudas

Artista visual i professor de l'Escola Massana Centre d'Art i Disseny-UAB. El seu treball reflexiona al voltant de la identitat i la ubicació del subjecte davant un entorn d'hiperexpressivitat i de ràpida transformació com és l'actual. Ha utilitzat llenguatges i suports diversos propers a l'escultura, el dibuix, la fotografia i la instal·lació. Ha realitzat exposicions i projectes *in situ* a diferents ciutats com Barcelona, Girona, Vic, Reus, Mataró, Madrid, Oviedo, Grenoble, Bordeus, Marsella, Florència, Aalst i Brussel·les entre d'altres. En els darrers anys han anat prenent importància en el seu treball plantejaments en relació a la noció de lloc i temps, d'indret, de context i territori, com ara el projecte *Hospital 106, 4t 1a* (1995-2005), coautor amb Isabel Banal, sobre les transformacions urbanístiques i socials del barri del Raval de Barcelona, o el projecte *1021 dies. Mercat i Memòria_Mercat de Sant Antoni* (2007-2009) Barcelona, un diàleg des de les pràctiques artístiques contemporànies en relació al lloc, les persones i les coses en un moment previ a la remodelació d'aquest emblemàtic mercat. El 2009 participa amb el projecte *Màcula. La vida en blanc* a l'exposició *Mirant des de fora*, organitzada per la fundació ArtAids, amb el que treballa amb diverses associacions que dirigeixen la seva activitat vers el VIH/Sida vinculades al barri del Raval de Barcelona, i al 2010 fa una segona edició del mateix projecte a la UTE del Centro Penitenciario de Villabona, Llanera, Asturias. La seva obra busca un apropament a la realitat quotidiana, amb la voluntat de preservar la memòria i l'experiència que queda fora dels registres oficials.

Escola La Sínia

La Sínia és una escola relativament nova. Inicia la seva activitat el curs 2007-2008 amb l'objectiu de desenvolupar una intervenció educativa centrada en la qualitat dels aprenentatges i vinculada, a l'entorn més immediat de l'alumne, la família i la comunitat. La corresponsabilitat entre l'escola i l'entorn més proper, que se'n deriva obre una nova xarxa de coneixement des d'una perspectiva de riquesa cultural, artística i convivencial que dona valor als seus protagonistes en qualitat de ciutadans. Proposa també consolidar l'aprenentatge en xarxa com a estructura de treball bàsica per crear espais de relació interprofessional i per consolidar canals de comunicació que afavoreixin la creació d'estratègies comunes d'atenció a l'alumnat.

Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic

L'Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic és un centre públic d'ensenyaments artístics que ofereix el batxillerat d'arts, cicles formatius d'arts plàstiques i disseny i els estudis superiors.

L'Escola d'Art de Vic se singularitza a través de tres principis pedagògics: la potenciació del treball interdisciplinari i en equip, el projecte personal com a procés d'aprenentatge, de formació i la realització de projectes culturals en relació amb l'entorn. A partir d'aquests principis estableix com a objectiu estratègic la participació en propostes que posen en relació l'art, la interacció social i la pedagogia amb el propòsit d'afavorir la cohesió social.

Pla de Barris

El Pla de barris és un projecte que preveu la realització d'actuacions urbanístiques i socials a diferents barris de la ciutat que requereixen una atenció especial. És finançat a parts iguals per l'Ajuntament de Vic i la Generalitat de Catalunya i el seu objectiu principal és la millora de la qualitat de vida, la cohesió social i les relacions de tot el veïnat. Per aquest motiu, el Pla de barris compta amb la implicació de la ciutadania per tirar endavant totes les actuacions.

Crèdits col·laboradors

Concepte i direcció del projecte **Jordi Canudas** (artista visual i professor del Departament d'Arts Visuals de l'Escola Massana Centre d'Art i Disseny-UAB), amb la col·laboració de **Laura Batriu**, **Idoia Pascual** i **David Reche** (alumnes de l'Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic) **Mia Guiteres** (artista visual-ACVic), **Montsita Rierola** (artista visual i professora de la Facultat d'Educació UVIC), **Cristina Ribas** i **Mireia Tortadès** (Dinamitzadores Vic Sud), **David Pujols** i **Magda Solà** (Taller Ocupacional Pla de barris Vic Sud), **Mercè Casellas**, **Laura Carrasco**, **Elisabet Franquesa**, **Mercè Godayol**, **Roger Pich**, **Marta Puigdecens**, **Emili Quiles** i **Mireia Serra** (mestres de l'Escola La Sínia) i **els alumnes de 1r i 2n de primària de l'Escola La Sínia**: Mohamed, Favour, Iman, Gloria, Arpi, Bilal, Fatin, Ibtissam, Olakunle, Hawa, Souad, Youssef, Nawfal, Wassima, Omar, Naomi, Jesús, Pau, Sergio, Mohamed, Marti, Jennifer, Mary, Ernest, Victoria, Harsimran, Faizal, Wiam, Mohamed, Ricardo, Christiana, Amine, Yasmina, Sara, Soulimane, Sekouba, Adama, Mohamed, Anokyewa, Aisosa, Victory, Harmandeep, Asse, Paola, Francisca, Clement, Gurpartik, Lordling, Miracle, Judit, Rania, Amine, Fatima, Mohamed, Ayoub, Vanessa, Younes, Zakaria, Amal, Nihad, Anass, Aicha, Joel, María José, Aaron, Olawale, Ayoub, Sabrina, Marouane, Francisco, Adrià, Yesenia, Clifford, Nihad, Soufian, Anass, Bilal, Nihad, Jiafu, Ángeles, Javier, Josep Maria, Mohamed, Umaima, Illiass, Khadija, Mamadou, Lin, Zakaria, Seviator, Amrit, Farah.

Agraïments a Lenka Týcová i al casal dels avis del barri del Remei Club Sant Jordi de Caixa Catalunya, Vic. A Manolo Gómez, María Ruíz, María Baños, Ana Mari Cámara, Juli Pérez, Rosita Verdaguer, Joaquín Poyato, Núria Ratlló, Aurora Coma, Joan Canudas, Bouarfa Aharrrou, Fabiola Mora, Cristina Vilaró, Gina Codinachs, Guiomar Vargas, Anissa Lamzabi, Assumpta Ordeig, Mar Dotras, Carme Carbonell, Ramon Ricart, Marià Dinarès, Carmen García, Toni García, M. Lourdes Bagué, Elisenda Gabaldà i Jaume Roca.

Fotografies procés: Laura Batriu, Jordi Canudas, Idoia Pascual, David Reche i Montsita Rierola. **Vídeo procés:** Mia Guiteres amb la col·laboració de Carles Arumí. **Vídeo presentació nens:** control [Z] visual. **Producció peces fusta:** Fusteria Roca Fitó.



1



2



3



4



5



6



7



8



9



10



11



12



13



14



15



16

1. Presentació del projecte als nens i nenes de l'Escola La Sínia. 2, 3 i 5. Mesurant formes (quadrades i rectangulars) a l'escola, a casa i al barri. 4. Dibuixant i retallant les formes en paper a escala 1:1. 6. Visita als avis del Club Sant Jordi del barri del Remei. Els nens els pregunten com era abans el barri. 7 i 8. Marcant sobre el plànol de Vic els recorreguts i els llocs del barri que es visiten. 9, 10 i 11. Els nens ordenen les plantilles retallades per fer la selecció de les diferents

formes que es reproduiran en fusta. 12. Cada nen tria un detall del barri pel seu color, que dibuixen i acolorixen. 13. Els nens es presenten i coneixen els veïns de la seva escala. 14. Visita a la fusteria per veure com es tallen i preparen les diferents peces de fusta. 15 i 16. Els nens pinten les peces de fusta del gran joc ELS CONSTRUCTORS_. El color correspon al color del detall del barri que han triat.

AL PORTAL DE CASA_ i ELS CONSTRUCTORS_ és un projecte de doble recorregut que, des de les pràctiques artístiques contemporànies, vol establir un diàleg amb la realitat actual -realitat social- del **barri del Remei** de Vic. Un projecte que, iniciat el febrer de 2011, treballa en el context específic del barri del Remei un cop ha finalitzat una part important de la seva transformació urbanística impulsada pel Pla de Barris.

El Remei és un barri al sud de la ciutat de Vic que ha estat barri d'acollida i retrat minucios de les diferents migracions, primer la de l'estat espanyol, als anys seixanta, i ara la que prové d'arreu del món. El projecte posa en relació dos moments -distsants en el temps- de la vida del barri, els anys seixanta i l'actualitat. Una relació que es formula des de la pròpia experiència personal, com a persona que ha viscut la seva infància i adolescència al barri del Remei, i que en els darrers anys ha estat atenta als canvis esdevinguts, tant pel que fa al context físic, com al context social. És des d'aquesta coneixença i veïnatge d'on en sorgeix la voluntat del projecte.

El projecte es formula des d'allò particular cap a allò més general. I neix de la necessitat de compartir i produir experiències, teixir vincles, entre la realitat del que va ser el barri de fa unes dècades i la realitat actual del barri del Remei. De l'experiència familiar en relació a la casa on fa anys vaig viure, cap a la coneixença i l'intercanvi amb la família o persones que avui viuen en aquesta mateixa casa. De l'experiència particular del nen de barri que vaig ser, cap a la coneixença i la construcció col·lectiva amb els nens i les nenes que avui viuen, juguen i van a l'escola del barri. De la casa i els seus habitants al barri i els seus veïns. D'aquestes formulacions se'n deriven dues línies de treball:

AL PORTAL DE CASA_ Aquesta part del projecte, encara en procés, tracta de l'experiència en relació amb la casa on fa anys vaig viure, tot desplegant una sèrie de relacions que faciliten la coneixença i l'intercanvi amb les persones que avui hi viuen. A partir d'aquesta relació es desenvolupa el treball **Retrats i Relats** entrelaçant idiomes, objectes i costums. Hi ha una cosa en comú entre totes aquestes persones, que consisteix en haver establert un lligam amb el mateix portal, la mateixa escala, el mateix pis, les mateixes parets. El treball resultant es formalitzarà en suport fotogràfic, textual i objectual.

En el marc del projecte, a l'Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic, s'ha portat a terme un taller amb el títol "AL PORTAL DE CASA_ Des del lloc, pràctica artística i context" dirigit a estudiants d'art i disseny. El taller formula una reflexió i producció de treballs, abordant, des de la pràctica artística, la possibilitat d'apropament, de teixir vincles entre els participants, en condició d'estudiants d'art i disseny i alhora en condició de veïns de Vic, i la realitat social més pròxima, la de la seva escala de veïns, la del seu carrer, el seu barri.

ELS CONSTRUCTORS_ L'altra part del projecte, i que es presenta d'una forma més rellevant a les sales d'ACVic Centre d'Arts Contemporànies, es desenvolupa conjuntament amb l'escola del barri del Remei, el Centre Escolar d'Infantil i Primària La Sínia.

L'Escola La Sínia acull la realitat actual del barri, amb un total de 387 alumnes i un nombre important de nens i nenes de diversitat geogràfica, cultural i lingüística, amb una presència de 25 nacionalitats diferents i entenen l'aprenentatge de la llengua d'ús i comunicació, el català, com a element imprescindible de cohesió i igualtat.

Aquesta part del projecte se centra en la infància i el joc com a experiència i activitat formativa. La proposta ELS CONSTRUCTORS_ posa, d'una banda, en relació una de les activitats que més profundament ha quedat gravada en el meu record d'infantesa: *construir mons amb retalls de fusta al pati de casa...* i, d'altra banda, la possibilitat d'idear i crear plegats amb els nens i les nenes de l'Escola La Sínia un gran joc de construcció a partir de peces de fusta, les formes i mesures de les quals correspondran a elements reals del seu entorn més immediat (de la casa, de l'escola, del barri...). Un joc que, a més de ser practicable i tenir una funció educativa, -la proposta s'integra a la programació habitual de curs per als alumnes de 1r i 2n de primària- també vol incidir en la dimensió simbòlica que comporta, ja que aquests nens i nenes d'avui, amb la diversitat i possibilitat de riquesa cultural, seran els veritables constructors del barri i de la ciutat del futur. **El gran joc ELS CONSTRUCTORS_** se centra en la possibilitat de teixir de forma col·lectiva la relació entre els infants, el barri i la ciutat. I vol incidir en la reflexió i en la construcció mental del sentiment de pertinença al territori. Els nens i les nenes de l'Escola La Sínia instal·laran i construiran la seva proposta als espais d'ACVic, la qual anirà acompanyada de la documentació del procés de treball i d'un vídeo ELS CONSTRUCTORS_ que posarà rostre als autors, el centenar d'alumnes que han participat en el projecte.

Per dur a terme el gran joc ELS CONSTRUCTORS_ a més de la mainada i l'equip de mestres de l'Escola La Sínia, també hi participen alumnes en pràctiques de l'Escola d'Art i Superior de Disseny de Vic en l'equip de col·laboradors.

El gran joc ELS CONSTRUCTORS_ realitzat pels alumnes de l'Escola La Sínia del barri del Remei de Vic neix amb la voluntat d'itinerar, de propagar-se més enllà del barri. Vol ser un dispositiu per establir vincles amb la realitat d'altres escoles, d'altres barris, d'altres ciutats. Del treball que s'ha portat a terme amb els nens i les nenes de l'Escola La Sínia se'n prepararà un material didàctic i se cedirà el gran joc ELS CONSTRUCTORS_ a d'altres escoles perquè en facin ús, essent els mateixos nens de l'Escola La Sínia els que puguin comunicar l'experiència a d'altres escolars.